

Một số giải pháp cơ bản phòng, chống tham nhũng, tiêu cực gắn với công tác bảo vệ chính trị nội bộ của Đảng hiện nay

ThS. PHẠM THỊ MINH THUY

Học viện Chính trị khu vực I; Email: minhthuyxdd@gmail.com

Tóm tắt: Công tác bảo vệ chính trị nội bộ là một trong những nội dung đặc biệt quan trọng trong công tác xây dựng Đảng, là công tác bảo vệ Đảng, đảm bảo cho Đảng thực sự trong sạch, vững mạnh. Trong thực tế, một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức và lối sống, tham ô, tham nhũng, làm suy giảm uy tín, năng lực lãnh đạo của Đảng. Bài viết này đề cập đến một số giải pháp chủ yếu đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực gắn với công tác bảo vệ chính trị nội bộ một cách có hiệu quả giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: phòng, chống tham nhũng, tiêu cực; bảo vệ chính trị nội bộ.

1. Về mối quan hệ giữa phòng, chống tham nhũng, tiêu cực và công tác bảo vệ chính trị nội bộ

Bảo vệ chính trị nội bộ là bảo vệ nền tảng tư tưởng, chính trị, bảo vệ đội ngũ cán bộ, đảng viên, bảo vệ bí mật của Đảng, Nhà nước, bảo vệ các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng, bảo vệ sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng. Với sứ mệnh đặc biệt quan trọng này, công tác bảo vệ chính trị nội bộ có mục tiêu chống lại sự hủy hoại, xâm phạm cả từ bên trong lẫn bên ngoài Đảng, đảm bảo cho Đảng thực sự là một Đảng cách mạng chân chính, trong sạch, vững mạnh, tiêu biểu cho trí tuệ, đạo đức, danh dự và lương tâm của dân tộc Việt Nam.

Tham nhũng, tiêu cực là vấn đề quốc nạn, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến sự phát triển bền vững đất nước, làm thất thoát tài sản quốc gia, gây rối loạn nền kinh tế, làm xói mòn lòng tin của nhân dân đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng, của Nhà nước và sự tồn vong của chế độ. Vì vậy, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực là mục tiêu cấp bách, một cuộc chiến với **giặc nội xâm** để giữ gìn bản chất của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Trong cuốn sách **Tính trước nguy cơ - Suy ngẫm sau 20 năm Đảng Cộng sản Liên Xô mất Đảng**, các tác giả cho rằng **“một chính đảng lớn với hơn 20 triệu đảng viên, không chỉ mất đi quyền lãnh đạo đất nước, mà còn bị giải tán Đảng trong chớp nhoáng, xuất phát từ nhiều nguyên nhân, nguyên nhân căn bản nhất dẫn đến việc Đảng Cộng sản Liên Xô mất Đảng là bắt nguồn từ nội bộ Đảng của Đảng Cộng sản Liên Xô”**⁽¹⁾.

Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII đã thẳng thắn thừa nhận: **“Tham nhũng, lãng phí trên một số lĩnh**

vực, địa bàn vẫn còn nghiêm trọng, phức tạp, với những biểu hiện ngày càng tinh vi, gây bức xúc trong xã hội. Tham nhũng vẫn là một trong những nguy cơ đe dọa sự tồn vong của Đảng và chế độ ta”⁽²⁾.

Tham nhũng làm tha hoá một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên; nguy hại hơn trong đó có cả cán bộ, đảng viên ở cấp chiến lược. Vấn đề này đã được các cấp uỷ, tổ chức đảng quan tâm quyết liệt, được cụ thể trong Quy định số 58-QĐ/TW ngày 8/2/2022 của Bộ Chính trị về một số vấn đề về bảo vệ chính trị nội bộ Đảng trở thành một trong những trọng tâm cần được phát hiện kịp thời những vi phạm để sàng lọc đội ngũ cán bộ, đảng viên, góp phần làm trong sạch Đảng, bảo vệ chế độ. Đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực chính là chống **giặc nội xâm**, chống lại những thói hư, tật xấu, giữ vững tình cảm cách mạng, củng cố niềm tin của nhân dân. Hiệu quả trong công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đảm bảo thực hiện thắng lợi mục tiêu, nhiệm vụ, yêu cầu bảo vệ chính trị nội bộ của Đảng, bảo vệ Nhà nước, bảo vệ chế độ trong mọi thời kỳ cách mạng.

2. Một số giải pháp phòng, chống tham nhũng, tiêu cực góp phần nâng cao hiệu quả công tác bảo vệ chính trị nội bộ của Đảng

2.1 Những kết quả đạt được

Nhận thức đầy đủ tính nghiêm trọng và sự nguy hại của nạn tham nhũng, tiêu cực, Đảng và Nhà nước đã ban hành nhiều nghị quyết, quy định, luật nhằm phòng ngừa, ngăn chặn và có quy chế, chế tài mạnh mẽ đối với hành vi tham nhũng, tiêu cực. Công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đã đạt nhiều kết quả quan trọng, xử lý nghiêm minh những sai phạm của cán bộ,

đảng viên theo quy định của Đảng, Nhà nước, khẳng định quyết tâm [không ngừng, không nghỉ, không có vùng cấm, không có ngoại lệ], là tiền đề và điều kiện quan trọng để làm tốt công tác bảo vệ chính trị nội bộ.

Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng nêu rõ: [Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, kiên quyết và thường xuyên đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, cơ hội chính trị; đấu tranh, ngăn chặn và đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện [tự diễn biến], [tự chuyển hoá] trong nội bộ⁽³⁾].

Từ khi Hội nghị Trung ương 5 khóa XI (tháng 2/2013) quyết định thành lập Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng (PCTN) đến nay, công tác PCTN đã có bước tiến mạnh, đột phá, đạt nhiều kết quả rất quan trọng, toàn diện, rõ rệt, để lại dấu ấn tốt, lan tỏa mạnh mẽ trong toàn xã hội, được cán bộ, đảng viên và nhân dân đồng tình, ủng hộ, được cộng đồng quốc tế ghi nhận. Tổng kết 10 năm thực hiện công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, và công tác bảo vệ chính trị nội bộ về vấn đề thẩm định chính trị thẩm nhân phương châm tuyệt đối không được để lọt vào cấp ủy những người không đủ tiêu chuẩn chính trị, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, [tự diễn biến], [tự chuyển hoá] trong nội bộ, vi phạm Quy định số 37-QĐ/TW về những điều đảng viên không được làm đã góp phần quan trọng trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, làm trong sạch Đảng, giữ vững ổn định chính trị và phát triển văn hoá - xã hội, quốc phòng - an ninh của đất nước, đồng thời củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng, với chế độ, phản bác và làm thất bại mọi sự xuyên tạc, chống phá của các thế lực thù địch.

Tháng 8/2020, theo báo cáo kết quả điều tra của Viện Dư luận xã hội thuộc Ban Tuyên giáo Trung ương thực hiện về công tác phòng, chống tham nhũng cho biết: có 93% cán bộ, đảng viên và nhân dân tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng. Mẫu điều tra được hỏi một cách ngẫu nhiên phân tầng, địa bàn thu thập thông tin khá rộng bao gồm các cơ quan Trung ương và 20 tỉnh thành, với các đối tượng điều tra xã hội học là cán bộ, đảng viên và nhân dân. 75% số người được hỏi đã đánh giá cao sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng và Nhà nước về công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực; công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật đối với hành vi sai phạm, tham nhũng, nhất là từ sau khi thành lập Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực⁽⁴⁾.

Từ 2013-2023, cấp ủy, ủy ban kiểm tra các cấp đã thi hành kỷ luật hơn 2.700 tổ chức đảng, gần 168.000 đảng viên, trong đó có hơn 7.390 đảng viên bị kỷ luật do tham nhũng. Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ủy ban Kiểm tra Trung ương đã kỷ luật hơn 170 cán bộ cấp cao diện Trung ương quản lý, trong đó có 33 Ủy viên, nguyên Ủy viên Trung ương Đảng, hơn 50 sĩ quan cấp tướng trong lực lượng vũ trang. Riêng từ đầu nhiệm kỳ Đại hội XIII của Đảng đến nay, đã kỷ luật 50 cán bộ diện Trung ương quản lý, trong đó có 8 Ủy viên, nguyên Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, 20 sĩ quan cấp tướng trong lực lượng vũ trang. Qua công tác thanh tra, kiểm toán đã kiến nghị xử lý trách nhiệm gần 44.700 tập thể, cá nhân sai phạm; kiến nghị thu hồi, xử lý tài chính hơn 975.000 tỉ đồng, gần 76.000 ha đất; chuyển cơ quan điều tra gần 1.200 vụ việc có dấu hiệu tội phạm để điều tra, xử lý theo quy định của pháp luật. Đáng chú ý, từ sau khi Thường trực Ban Chỉ đạo ban hành cơ chế chỉ đạo phối hợp phát hiện, xử lý các sai phạm qua kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án (tại cuộc họp Thường trực Ban Chỉ đạo ngày 18/3/2021), các cơ quan chức năng đã chuyển đến cơ quan điều tra xem xét, xử lý hơn 330 vụ việc có dấu hiệu tội phạm trước khi ban hành kết luận kiểm tra, thanh tra (tăng hơn 3 lần so với các năm trước). Công tác thu hồi tài sản tham nhũng có chuyển biến tích cực; cơ quan thi hành án dân sự các cấp đã thu hồi 61.000 tỷ đồng, đạt 34,7%, trong khi năm 2013, tỷ lệ này chỉ đạt dưới 10%. Riêng các vụ án thuộc diện Ban Chỉ đạo theo dõi, chỉ đạo đã thu hồi được gần 50.000 tỷ đồng, đạt 41,3%⁽⁵⁾.

Công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đạt nhiều kết quả tích cực. Trong bảng xếp hạng CPI 180 quốc gia, vùng lãnh thổ, Việt Nam đã tiến 10 bậc, từ xếp thứ 87 (năm 2021) lên 77 (năm 2022), là 1 trong số 6 quốc gia khu vực châu Á - Thái Bình Dương có tiến bộ nổi trội, cho thấy những nỗ lực, quyết tâm mạnh mẽ và hiệu quả thực tế của công tác phòng chống tham nhũng, tiêu cực. Điểm đánh giá công tác PCTN năm 2022 tăng hơn so với các năm trước đây. Điểm trung bình công tác PCTN cấp tỉnh đạt 66.06 điểm, cao hơn 3.94 điểm so với năm 2021 (62.12 điểm), là điểm trung bình cao nhất kể từ năm 2016 đến nay⁽⁶⁾.

Từ những kết quả nêu trên cho thấy, việc đẩy mạnh, nâng cao hiệu quả hoạt động phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đã ngày càng góp phần quan trọng vào mục tiêu của công tác bảo vệ chính trị nội bộ đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và Nhà nước ta.

2.2 Hạn chế và một số vấn đề đặt ra

Cần nhìn nhận một cách khách quan về công tác phòng chống tham nhũng, tiêu cực thời gian qua đã gặp phải một số khó khăn, hạn chế liên quan đến công tác bảo vệ chính trị nội bộ sau:

Một là, một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, chạy theo danh lợi, bất chấp đạo lý, danh dự chà đạp lên giá trị liêm chính, sa vào tham nhũng. Việc nâng cao nhận thức và hành động của cán bộ, đảng viên về phòng, chống tham nhũng, nhất là giáo dục sự liêm chính trong thực thi công vụ hay thực hành tiết kiệm, chống lãng phí vẫn chưa được quan tâm, quyết liệt và đúng mức, còn mang nặng tính hình thức.

Hai là, cơ chế, chính sách, pháp luật trên một số lĩnh vực còn sơ hở, bất cập, dễ bị lợi dụng cấu kết, hình thành nhóm lợi ích để trục lợi, tham nhũng, tiêu cực. Một số giải pháp phòng, chống tham nhũng, tiêu cực chưa thực sự hiệu quả, nhất là việc kê khai tài sản, thu nhập của người có chức vụ và quyền hạn. Chưa có cơ chế kiểm soát, kiểm tra, xác minh được nguồn tài sản cá nhân hình thành trong xã hội, bảo đảm tính trung thực.

Ba là, một số quy định về công tác bảo vệ chính trị nội bộ, nhất là công tác thẩm tra, xác minh, thẩm định và kết luận tiêu chuẩn chính trị có nơi còn thiếu chặt chẽ, phân cấp chưa rõ ràng, dễ để lọt những người thiếu tiêu chuẩn, không đủ phẩm chất đạo đức và năng lực công tác tham gia cấp ủy. Công tác quán triệt, tuyên truyền, tổ chức thực hiện các quy định về bảo vệ bí mật của Đảng, Nhà nước của một số cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên chưa đầy đủ, kịp thời, còn sơ hở, mất cảnh giác.

2.3. Một số giải pháp chủ yếu

Thứ nhất, nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác bảo vệ chính trị nội bộ, công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực đối với Đảng, Nhà nước và nhân dân. Quán triệt và triển khai đồng bộ các giải pháp cụ thể để nâng cao trình độ nhận thức đúng đắn, hiểu biết sâu sắc về vị trí, vai trò, nội dung, yêu cầu, nhiệm vụ của công tác bảo vệ chính trị nội bộ cho cán bộ, đảng viên, đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực hiệu quả để xây dựng, chỉnh đốn Đảng.

Tổ chức đảng, cấp ủy đảng, cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu nhận thức đúng đắn, đồng lòng nhất trí với quyết tâm chính trị cao, nỗ lực lớn tạo ra chuyển biến mạnh mẽ trong hành động, bảo đảm công tác đấu

tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực ngày càng đi vào thực chất, hiệu quả cao. Công tác bảo vệ chính trị nội bộ được thông suốt, phòng ngừa các nguy cơ diễn biến từ sớm, từ xa, giữ gìn cho Đảng thực sự trong sạch, vững mạnh.

Thứ hai, hoàn thiện cơ chế phối hợp giữa các cơ quan chức năng trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, nhất là các khâu trong thẩm định tiêu chuẩn chính trị của cán bộ, đảng viên. Xây dựng cơ chế phối hợp giữa các cơ quan chuyên trách bảo vệ chính trị nội bộ và cơ quan nội chính đảm bảo kịp thời, chính xác, hiệu quả trong việc nắm bắt tình hình và rà soát, thẩm định, thẩm tra, xác minh, kết luận rõ tiêu chuẩn chính trị của cán bộ, đảng viên. Tuyệt đối không được để lọt những người không đủ tư cách, tiêu chuẩn chính trị vào cấp ủy. Giải quyết tốt các vấn đề thẩm định chính trị. Phát huy vai trò của các tổ chức chính trị - xã hội, đặc biệt là vai trò giám sát của nhân dân đối với cán bộ, đảng viên. Học tập và làm theo chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Chúng ta phải phát động tư tưởng của quần chúng, làm cho quần chúng khinh ghét tệ tham ô, lãng phí, quan liêu; biến hàng ức, hàng triệu con mắt, lỗ tai cảnh giác của quần chúng thành những ngọn đèn pha soi sáng khắp mọi nơi, không để cho tệ tham ô, lãng phí, quan liêu còn chỗ ẩn nấp”⁽⁷⁾.

Thứ ba, nêu cao tinh thần, trách nhiệm, thực hiện chuẩn mực đạo đức cách mạng, trọng danh dự, có liêm sỉ. Với 5 chuẩn mực đạo đức cách mạng được ghi trong Quy định số 144-QĐ/TW ngày 9/5/2024 của Trung ương về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới đã được Ban Tuyên giáo Trung ương cụ thể hoá những nội dung này thành các tiêu chí đánh giá quy định trong Hướng dẫn số 159-HD/BTGTW ngày 3/7/2024 của Ban Tuyên giáo Trung ương về thực hiện Quy định chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới. Đây là căn cứ để đánh giá phẩm chất, nhân cách, thái độ, hành vi và mức độ hoàn thành nhiệm vụ của cán bộ, đảng viên. Đặc biệt, cán bộ, đảng viên phải nêu cao lòng tự trọng, danh dự, nhân phẩm, giữ gìn phẩm giá, danh tiếng của mình, không để gia đình, người thân và người khác lợi dụng chức vụ, vị trí công tác để trục lợi. Thực hiện “Văn hoá từ chức khi không đủ khả năng, uy tín”.

Thứ tư, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng, điều tra, truy tố, xét xử, kịp thời, nghiêm minh “không có vùng cấm” các vụ án tham nhũng, tiêu cực. Nâng cao chất lượng của tổ chức đảng, cấp ủy, cán

bộ, đảng viên đối với công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng, nhất là người đứng đầu, cán bộ lãnh đạo chủ chốt ở những vị trí công tác có nguy cơ dễ xảy ra tham nhũng, tiêu cực, những nơi có vấn đề gây bức xúc trong xã hội và kịp thời kiểm tra khi có dấu hiệu vi phạm. Công tác phối hợp giữa kiểm tra, giám sát, kỷ luật của Đảng với thanh tra, điều tra của Nhà nước và truy tố, xét xử đảm bảo chặt chẽ, hiệu quả.

Công tác kiểm tra, giám sát phải kịp thời phát hiện những bất cập, những nguy cơ từ nội bộ để uốn nắn, chấn chỉnh ngay những vi phạm từ khi mới manh nha, không để vi phạm nhỏ tích tụ thành những khuyết điểm, sai phạm lớn. Đặc biệt chú trọng công tác tự kiểm tra, tự giám sát của cấp uỷ, tổ chức đảng và cả hệ thống chính trị. Phát huy tốt vai trò nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên, kịp thời phát hiện những thiếu sót trong lãnh đạo, quản lý để đề xuất, sửa đổi, bổ sung các văn bản có liên quan cho phù hợp. Đồng thời công khai, minh bạch, rõ ràng các kết luận kiểm tra và xử lý kỷ luật đối với tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên trên các phương tiện thông tin đại chúng.

Thứ năm, xây dựng chính sách đãi ngộ cho đội ngũ cán bộ, đảng viên nhằm tạo động lực để thu hút nhân tài. Tạo hành lang pháp lý rõ ràng thông qua quá trình cụ thể hoá chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước. Kết luận 21-KL/TW ngày 25/10/2021 của Trung ương về trọng dụng nhân tài, cán bộ có năng lực nổi trội, cán bộ trẻ để đào tạo, bồi dưỡng, bổ sung nguồn lực cán bộ cho Đảng.

Nhằm khuyến khích, tạo động lực cho người có triển vọng và tài năng thực sự phát triển, trong công tác cán bộ, cần phải loại bỏ căn bệnh [kiêu ngạo cộng sản] định kiến, hẹp hòi. Người nào có tố chất lãnh đạo, có khả năng tổ chức, điều hành thì bồi dưỡng, đào tạo để họ làm lãnh đạo, quản lý; người nào am hiểu sâu về chuyên môn, nghiệp vụ thì bồi dưỡng, khuyến khích để họ phát triển theo con đường nghiên cứu khoa học, tham mưu... Người có tài năng sẵn sàng làm việc trong khu vực công hoặc người được đào tạo từ nước ngoài trở về để cống hiến thì phải tạo môi trường làm việc phù hợp để họ có thể phát huy năng lực, sở trường và có cơ hội cống hiến, nhất là trong khâu tuyển dụng cán bộ, công chức.

Xây dựng cơ chế độ đãi ngộ xứng đáng để thu hút nhân tài. Chế độ đãi ngộ ở đây bao gồm về vật chất (lương, thưởng, phúc lợi...) và tinh thần (động viên, vinh danh...). Lượng hoá được những tiêu chuẩn này để có căn cứ rõ ràng trong việc tiến cử, giới thiệu và bổ

trí, phân công công việc. Đặc biệt người đứng đầu trước hết phải đủ đức, thực tài, tâm trong, trí sáng, có tư duy đổi mới về công tác cán bộ, [đi công vì thượng] đặt lợi ích của Đảng, của Tổ quốc, của dân tộc lên trên hết, trước hết.

Thứ sáu, hoàn thiện các quy định về công tác bảo vệ chính trị nội bộ để kịp thời phát hiện, ngăn chặn những nguy cơ tham nhũng, tiêu cực. Các khâu rà soát, thẩm định, thẩm tra, xác minh và kết luận về tiêu chuẩn chính trị của đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là đối với nhân sự tham gia cấp uỷ, ứng cử, giới thiệu bầu cử là một quy trình rất nghiêm ngặt trong công tác bảo vệ chính trị nội bộ. Các khâu này phải được thẩm định, sàng lọc kỹ lưỡng để đưa những người xứng đáng nắm giữ những cương vị chủ chốt trong hệ thống chính trị, đồng thời cũng sẵn sàng loại bỏ những phần tử thoái hoá, biến chất, leo cao, chui sâu vào trong hàng ngũ của Đảng để đục khoét, tham nhũng, tiêu cực.

Chuẩn bị Đại hội lần thứ XIV của Đảng, trước tình hình thế giới và trong nước đang diễn biến phức tạp, khó lường, nhất là tác động đến cán bộ, đảng viên và nhân dân đang đặt ra cho công tác bảo vệ chính trị nội bộ những yêu cầu và nhiệm vụ mới, đòi hỏi tổ chức đảng, các cấp uỷ và cán bộ, đảng viên phải thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp với phương châm chủ động giữ vững, ổn định và phát triển để Đảng mạnh từ bên trong là chính, xây dựng một đội ngũ cán bộ, đảng viên vừa hồng vừa chuyên, không tham nhũng, tiêu cực, xứng đáng là người lãnh đạo, người đầy tớ thật sự trung thành của nhân dân như *Di chúc* của Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn./.

(1) Lý Thiện Minh (2017), *Tình trước nguy cơ - Suy ngẫm sau 20 năm Đảng Cộng sản Liên Xô mất Đảng*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H., tr.10.

(2), (3) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H., T.1, tr.93.

(4) Ban Tuyên giáo Trung ương điều tra dư luận xã hội về công tác phòng, chống tham nhũng tại Cà Mau <https://tuyengiao.vn/ban-tuyen-giao-trung-uong-dieu-tra-du-luan-xa-hoi-ve-cong-tac-phong-chong-tham-nhung-tai-ca-mau-134822> truy cập ngày 8/9/2020.

(5) <https://dangcongsan.vn/tieu-diem/10-nam-phong-chong-tham-nhung-quyet-liet-dot-pha-dat-nhieu-ket-qua-toan-dien-614124.html>.

(6) Thanh tra Chính phủ, Báo cáo kết quả đánh giá công tác phòng, chống tham nhũng cấp tỉnh năm 2022, https://thanhtra.gov.vn/xem-chi-tiet-tin-tuc/-/asset_publisher/Content/bao-cao-ket-qua-anh-gia-cong-tac-phong-chong-tham-nhung-cap-tinh-nam-2022?6569436.

(7) Hồ Chí Minh: (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H., T.13, tr.419.